

Työttömyysturvakysely ammattikuvataiteilijoille

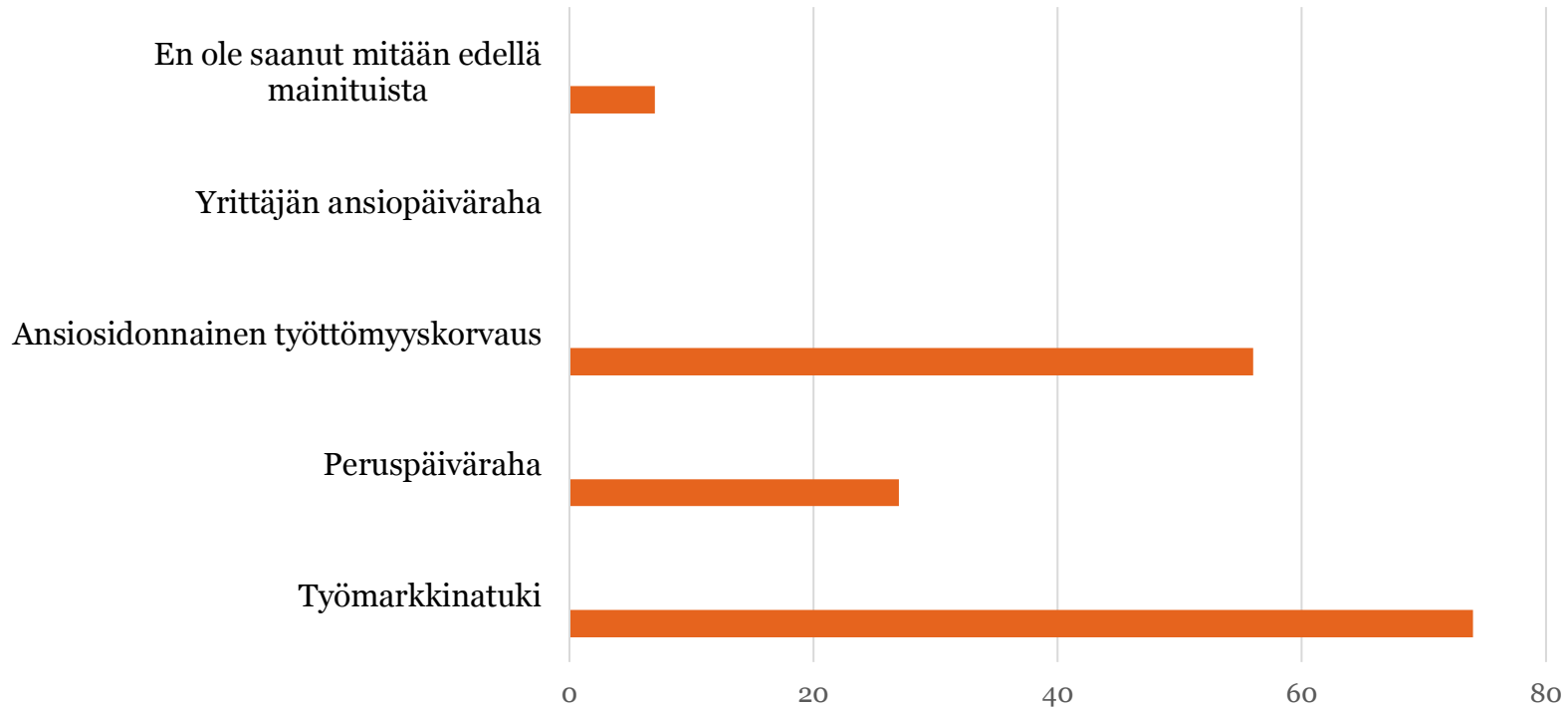
Työttömyysturvakysely

- Kysely tehtiin verkkokyselynä (Webropol) ajalla 28.3.-15.4.2018
- Tietoa kyselystä välitettiin STS:n ja sen jäsenjärjestöjen uutiskirjeissä sekä viestintäkanavissa
- Kysely oli suunnattu ammattikuvataiteilijoille, jotka ovat olleet työttöminä 1.1.2016 jälkeen

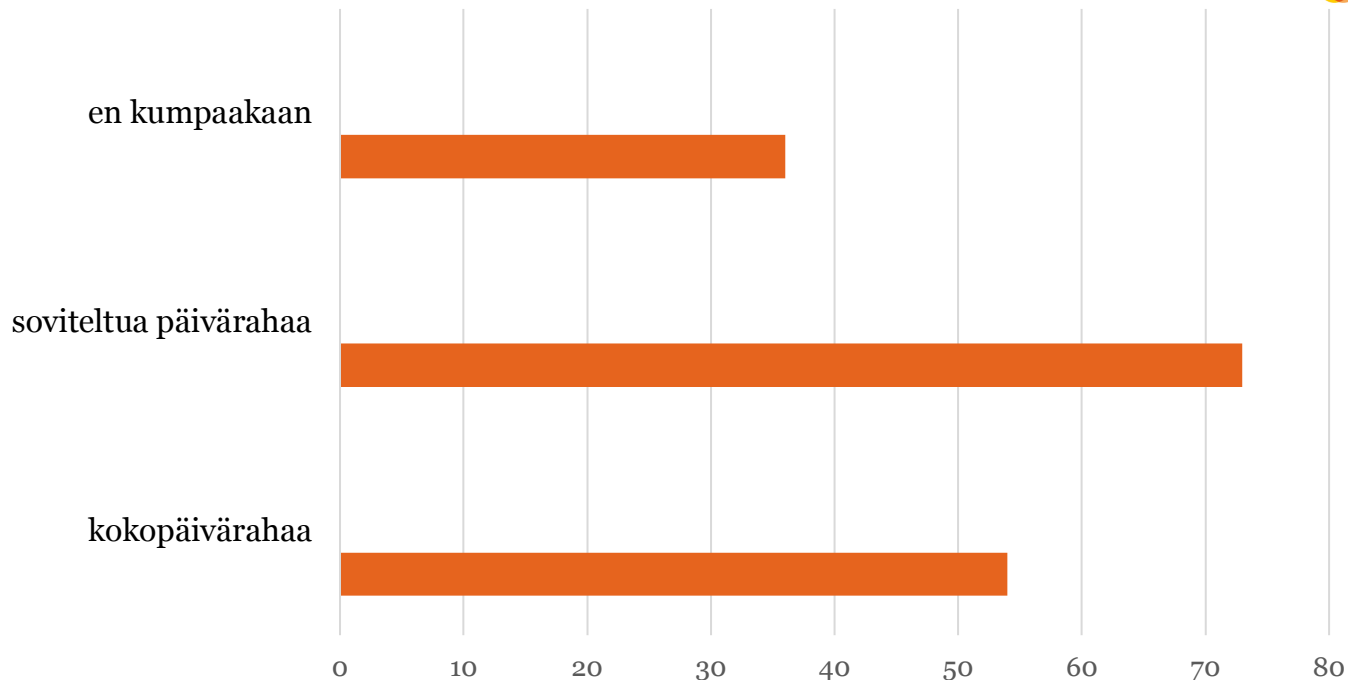
Vastaajat

- Vastaajia oli yhteensä 171. Vastaajista 7 ei ole ollut työttömänä 1.1.2016 jälkeen.
- Vastaajista 14 % on toiminut kuvataiteilijana alle 5 vuotta, 27 % 5-10 vuotta, 27 % 10-20 vuotta ja 33 % yli 20 vuotta.

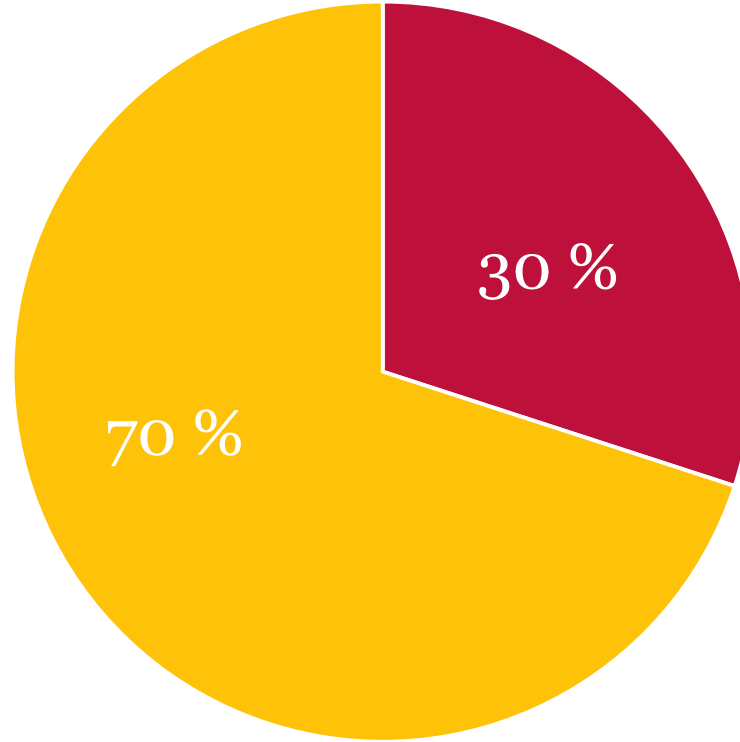
Oletko saanut 1.1.2016 jälkeen jotain seuraavista työttömyysturvan muodoista?

Oletko saanut kokopäivärahaa tai soviteltua päivärahaa?

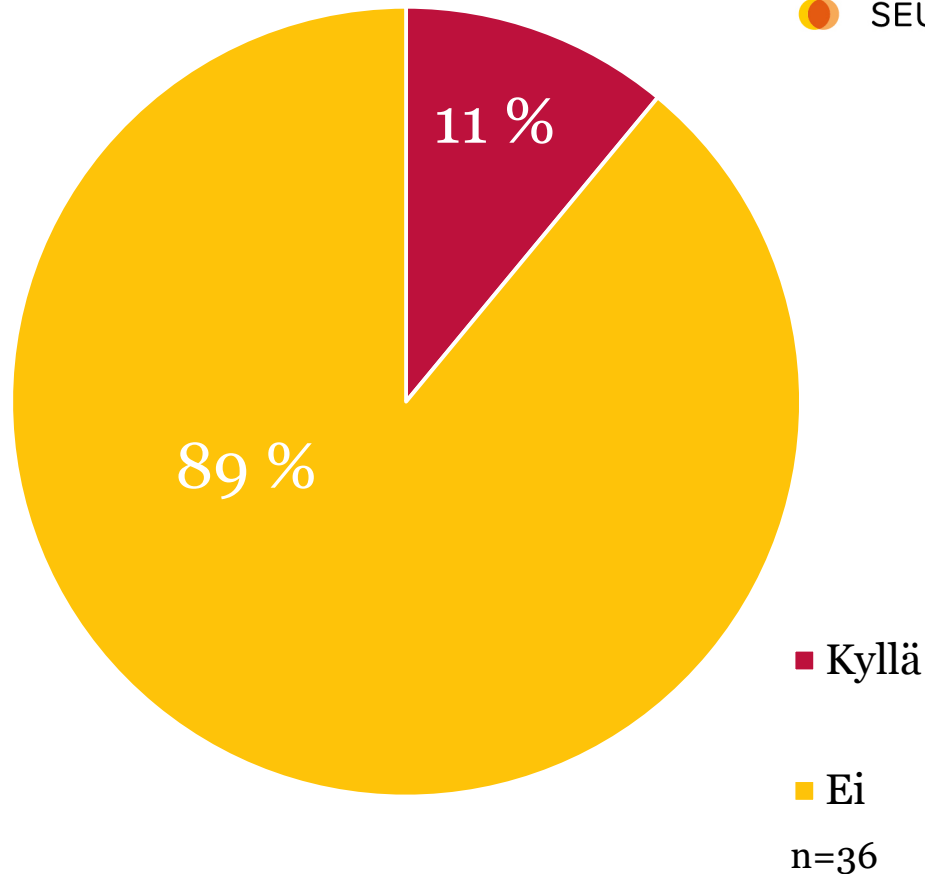
Onko sinulta
pyydetty selvitystä
yritystoiminnasta?

■ Kyllä ■ Ei

n=128

Jos teit selvityksen
yritystoiminnasta, hylättiin
työttömyysturvahakemuksesi
tai katkaistiin
työttömyysturvan
maksaminen sillä perusteella,
että sinut katsottiin
päätoimiseksi yrittäjäksi?

Taiteilijoita arveluttaa ilmoittaa työkykyä ylläpitävän työn määrä

”Ilmoitin varmuuden vuoksi etten käytä työhuonetta ollenkaan taiteelliseen työhön vaan vain varastona. Tämä ei ole totta mutta en uskaltanut kertoa totuutta. Teen noin 2 pvää/kk mutta en edes tätä kertonut.”

” Määrittelin taiteellisen työni päivittäisen ajan mahdollisimman alakanttiin, jotta sain työmarkkinatuen ilman ongelmia. Y-tunnusta minulla ei ole, mutta minulta vaadittiin selvitystä siitä kuinka paljon aikaa käytän taiteelliseen työskentelyyn.”

Yrittäjäksi luokittelu huolestuttaa

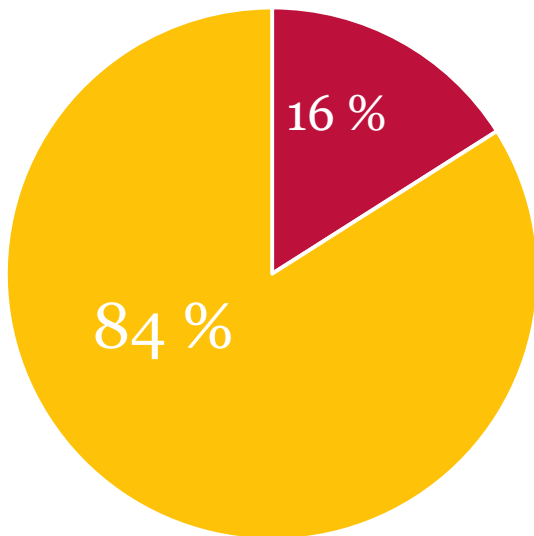
” Hakeutuessani työttömäksi työnhakijaksi(2016 muistaakseni), ja ilmoitettuani etten ole enää yrittäjä, minun piti ilmoittaa kirjallisesti etten vastaanota (enkä hae) sellaisia kuvataiteilijan töitä, jotka vaativat y-tunnusta. En saa siis käytännössä tehdä kuvataiteilijan töitä vaikka minut on luokiteltu sivutoimiseksi yrittäjäksi. Tämä on aivan kamala tilanne, koska kuitenkin aktiivisuussysteemissä pitäisi hankkia yrittäjätuloa sen 240 e 3 kk:n tarkastelujakson aikana.”

”Ilmoitin te-toimistolle, että teen taiteellista työtä vain sen verran kuin se on laillisesti oikeutettua, etten menetä työmarkkinatukeani. Pyysin virkailijaa myös selventämään minulle, miten paljon voin käyttää aikaani taiteelliseen työhön ilman, että se vaikuttaa työmarkkinatukeeni. Tähän en saanut vastausta vaan minulta vaadittiin toistamiseen selvennystä.”

Kelan myöntämä toimeentulotuki

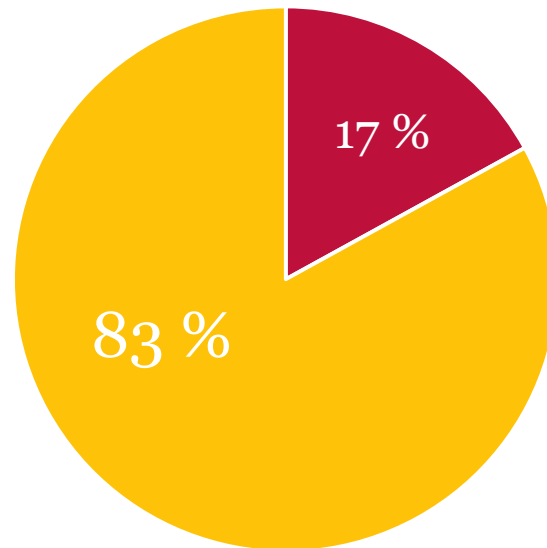

Oletko saanut Kelan
toimeentulotukea?

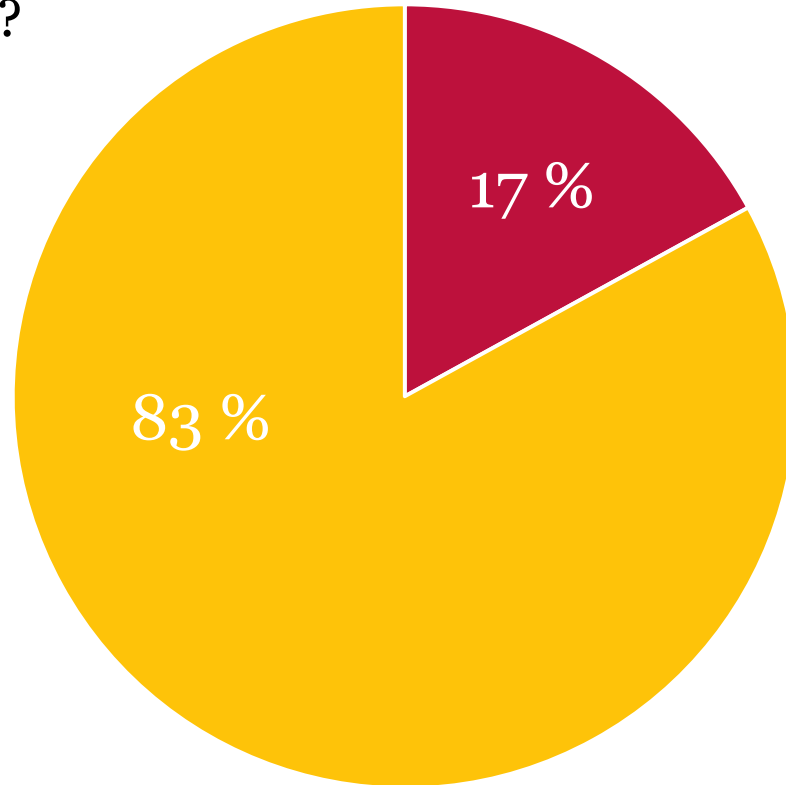
■ Kyllä ■ En n=170

Haitko toimeentulotukea,
koska sinulle ei myönnetty
työttömyysturvaa?

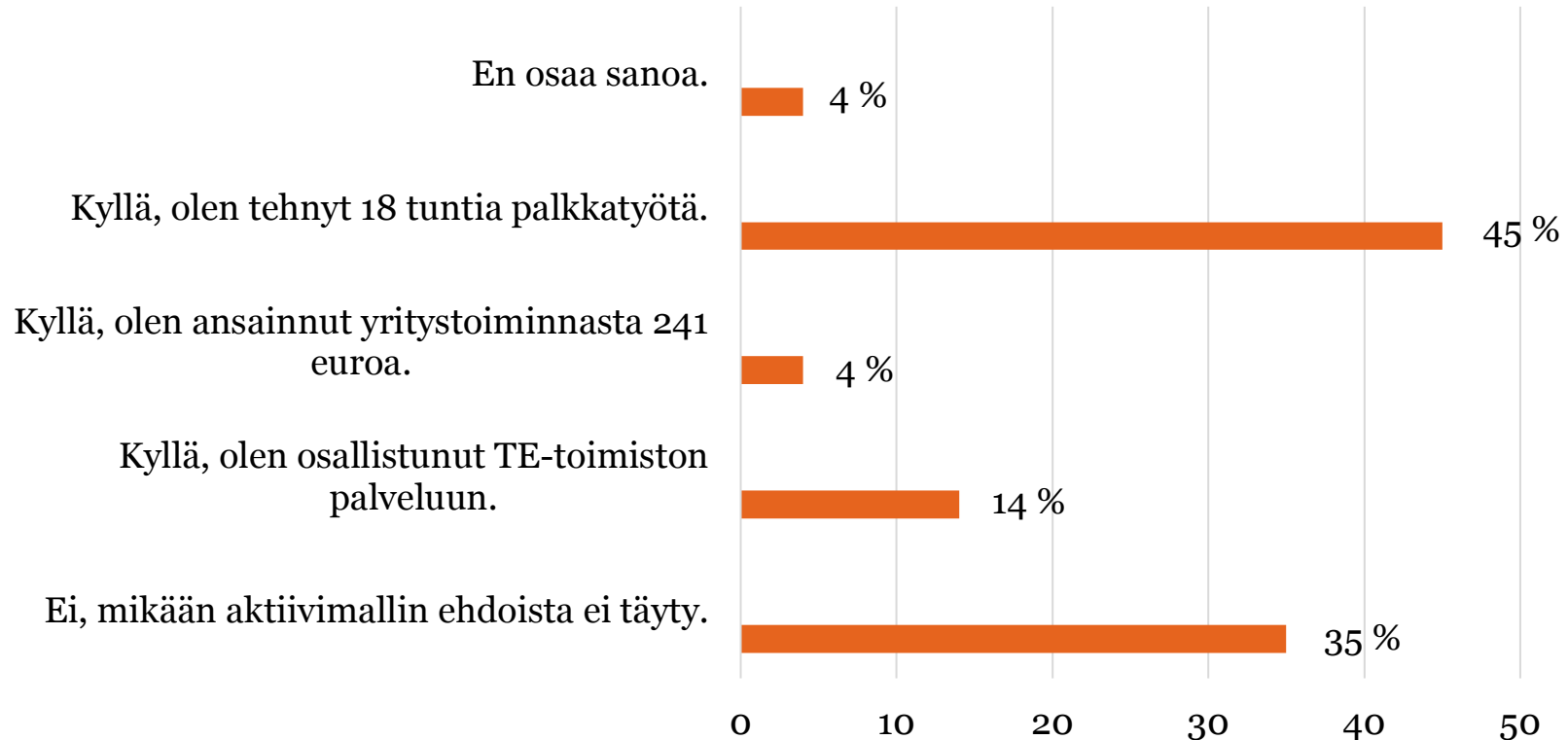
■ Kyllä ■ En

Oletko saanut aktiivimalliin
liittyvän selvityspyynnön?

■ Kyllä ■ En

Arvioi, täyttyvätkö aktiivimallin ehdot kohdallasi.

Taiteilijan työn tunnistamisen ja tunnustamisen ongelmat

”Apuraha, apurahan ja näyttelyiden hakeminen, näyttelytoiminta ts. koko taiteilijan toiminta: kartuttaako se aktiivisuutta?”

”Kaikkein ongelmallisimmat ovat kohdeapurahat ja pienet, alle 4 kuukauden työskentelyapurahat te-toimiston virkailijoille tajuta.”

”Yhden virkailijan ikävä asenne (oli juuri ollut lehdistössä juttuja kirjailijasta, joka ei ota työtä vastaan)sai minut masentuneeksi ja täysin lamaanuneeksi, hän asennoitui todella alentuvasti taiteilijaan. Mutta oli myös kannustavia työntekijöitä, jotka näkivät työhistoriastani ja tulevista opetustöistä, etten tahallani välttele töitä, vaan töitä alalla on vain niin vähän.”

”Oman kokemuksen mukaan ihan kaikkea ei voi kertoa taiteellisesta toiminnasta jollet halua pudota tukien ulkopuolelle. Itse olen säästynyt juurikin sen vuoksi tukien menetykseltä, että olen osannu sanoa "oikeat" asiat oikeassa paikassa.”

Taiteilijat kaipaavat selkeitä linjauksia ja ohjeita

”Taiteellisen toiminnan vaikutuksesta työttömyysturvaan on ollut vaikea saada tietoa. Olen välillä katkaissut työttömyysturvan isomman näyttelyn ajaksi, jos tuloja on tullut, koska en ole ollut selvillä miten ne vaikuttavat tukeen.”

”Sain kohdeapurahan jonka takia tuki keskeytyi kahdeksi kuukaudeksi, koska piti tehdä selvitys apurahasta, vaikka kohdeapurahasta ei olisi tarvinnut, mutta virkailija oli kokematon.”

” Tämä mielivaltaan perustuva kuvataiteilijoiden kohtelu on saatava loppumaan ja jotkut säännöt auttaisivat kovin.”

Työttömyysturvan hakemiseen liittyvät selvitykset turhauttavat

”Minulta selvitettiin sama tilanne kahdesti: olenko päätoiminen vai sivutoiminen ”yrittäjä”, vaikka en ole koskaan ollutkaan yrittäjä. Lopulta kummallakin kerralla tilanne ratkesi minun edukseni, mutta odotusaika oli pitkä ja turhautumista lisäsi se, että tilanne tutkittiin toistamiseen.”

”Työttömäksi pääseminen voi olla taiteilijalle kuukausien paperihaaste. Päätökset tuntunut olevan mielivaltaisia käsittelijästä riippuen ja työtön taiteilija tuntuu lähtökohtaisesti olevan huijari.”

